

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060204

DOM
2016-06-16
Stockholm

Mål nr
M 9074-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, deldom 2015-09-22 i mål nr M 1669-14, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Hofors kommun
813 81 Hofors

MOTPARTER

1. Ovako Sweden AB, 556692-1317
813 82 Hofors

Ombud för 1:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

2. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet vid Ovako Sweden AB:s anläggning i Hofors kommun m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens deldom endast på följande sätt.

1. Prövotidsförordnandet U2 ska ha följande lydelse.

Frågan om slutliga villkor för buller ska skjutas upp under en prövotid. Under prövotiden ska Ovako vidta åtgärder i syfte att nedbringa den ekvivalenta ljudnivån nattetid till 48 dB(A) vid bostäder.

Dok.Id 1277276

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

Vidtagna åtgärder ska utvärderas genom en förnyad bullerkartläggning. Den förnyade bullerkartläggningen ska identifiera i vilken omfattning den ekvivalenta ljudnivån nattetid kan nedbringas till 45 dB (A) vid bostäder. Bullerkartläggningen ska även omfatta åtgärdernas påverkan på den momentana ljudnivån. Bullerkartläggningen, tillsammans med förslag till slutliga villkor, ska redovisas till domstolen senast två år från lagkraftvunnen dom.

Ovako ska senast sex månader efter lagkraftvunnen tillståndsdom till tillsynsmyndigheten redovisa en tidplan för utrednings- och åtgärdsarbetet.

2. Den provisoriska föreskriften P2 ska ha följande lydelse.

Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än följande:

Tider	Ljudnivå
Dagtid (kl. 07-18)	55 dB(A)
Kvällstid (kl. 18-22)	52 dB(A)
Nattetid (kl. 22-07)	51 dB(A)

Den momentana ljudnivån vid bostäder får inte överstiga 65 dB(A) nattetid (kl. 22-07).

Kontroll av de ekvivalenta och momentana ljudnivåerna ska ske genom närfältsmätning och beräkning.

3. Under rubriken Bemyndiganden upphävs punkten c.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Hofors kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska föreskriva ett villkor avseende momentant buller nattetid eller bemyndiga tillsynsmyndigheten att föreskriva sådant villkor. Villkoret bör utformas så att ett visst antal överskridanden per dygn tillåts och förenas med en prøvotid i likhet med vad som föreskrivits för ekvivalent buller.

Ovako Sweden AB (Ovako) har bestritt ändring.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län (länsstyrelsen) har godtagit att villkor avseende momentant buller inte föreskrivs under prøvotiden.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har anfört i huvudsak följande. Momentanbuller nattetid har stor betydelse för de många kringboende och det är därför viktigt att sådant buller inte tillåts öka. Både i samrådsprocessen och i mark- och miljödomstolen har nämnden framställt önskemål om villkor avseende momentanbuller nattetid. Ett sådant villkor finns i det gällande tillståndet.

Ovako har anfört i huvudsak följande. Regleringen av bullerfrågan i deldomen är resultatet av en ingående diskussion under huvudförhandlingen vid mark- och miljödomstolen mellan de närvarande parterna och det föreligger inte skäl att reglera frågan på annat sätt. Ovako har vidtagit ett antal åtgärder för att begränsa bullret från verksamheten och ytterligare åtgärder kommer att vidtas under prøvotiden. Åtgärderna syftar främst till att begränsa den totala bullerbilden, angiven som ekvivalenta ljudnivåer, men flera av åtgärderna kommer också att ha effekt med avseende på de momentana ljudnivåerna. Överlag uppfattar Ovako att förhöjda momentana ljudnivåer i omgivningen har en koppling till materialhanteringen utomhus och där arbetar Ovako kontinuerligt med rutiner m.m. för att begränsa bullret. Exempelvis har Ovako på skrotgården installerat ett mätsystem som syftar till att uppmärksamma fordonsförarna på hur skrotet ska hanteras för att minimera momentana ljudstörningar. Samtidigt vill

Ovako framhålla att merparten av de momentana ljud som numera uppkommer i verksamheten antingen är nödvändiga av säkerhetsskäl, såsom backsignaler från fordon, eller är resultatet av icke-planerade händelser. Denna typ av momentana ljud är mycket svåra att reglera genom villkor med begränsningsvärden.

I gällande grund- och ändringstillstånd för verksamheten regleras momentanbuller genom villkor med riktvärden vilket inte längre godtas enligt rättspraxis. Ovako förde vid huvudförhandlingen en utförlig argumentation om att ett villkor med begränsningsvärden för högsta tillåtna momentana ljudnivåer nattetid inte är rimligt, vilket även fortsatt är Ovakos inställning. Denna uppfattning delades vid förhandlingen också av tillsynsmyndigheten. En faktisk kontroll av ett sådant villkor som nämnden föreslår med tillåtelse till ett antal överskridanden per dygn är omöjlig, inte minst med anledning av svårigheten att särskilja bullret från verksamheten från konkurrerande buller från t.ex. E16. Även det faktum att bebyggelse återfinns i flera riktningar i förhållande till verksamhetsområdet innebär att den föreslagna villkorsskrivningen inte blir meningsfull ur störningssynpunkt då olika bostäder påverkas vid olika tillfällen. En mätmetod som innebär att mätningar måste ske och utvärderas varje natt och dessutom i flera riktningar är inte heller praktiskt genomförbar.

När det gäller kontroll av bullernivåerna i omgivningen nåddes vid huvudförhandlingen en samsyn om att kontrollen i första hand ska ske genom närfältsmätning och beräkning. Vid förhandlingen klargjordes dock att det inte är helt lätt att mäta de momentana ljudnivåerna med föreslagen kontrollmetod. Detta förklarar tillägget i deldomen om att momentanbullret från verksamheten, om skäl föreligger, istället ska följas upp genom omgivningsmätning.

Frågan om villkor för momentanbuller nattetid är inte av sådan mindre betydelse att den kan delegeras till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande. Vid huvudförhandlingen motsatte sig inte länsstyrelsen Ovakos framställan om att villkor avseende momentan buller nattetid skulle utgå under prövotiden. De argument som framfördes av Ovako godtogs. Länsstyrelsen anser att frågan om momentan buller kan hanteras inom ramen för

tillsynen fram till dess att bullerutredningen redovisas. Länsstyrelsen har därmed inte tagit ställning till vad som ska gälla efter prövotiden. Efter att Ovako har presenterat sin bullerutredning kommer länsstyrelsen att yrka på vilka krav som ska gälla för buller, vilket sannolikt även kommer att omfatta momentant buller nattetid.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Nämnden har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska föreskriva villkor avseende momentant buller nattetid vilket Ovako motsatt sig.

Enligt ansökan är det framför allt skrot- och materialhantering samt backsignaler från fordon som ger upphov till höga momentana ljud. Gällande grund- och ändringstillstånd för verksamheten innehåller villkor avseende momentant buller. I dessa villkor föreskrivs att den momentana ljudnivån nattetid som riktvärde inte får överstiga 65 dB(A). Eftersom den aktuella verksamheten ligger nära ett flertal bostadshus och pågår dygnet runt anser Mark- och miljööverdomstolen att det i aktuellt mål finns skäl att komplettera den provisoriska föreskriften avseende ekvivalent ljudnivå med en föreskrift avseende momentan ljudnivå nattetid.

Villkor bör enligt Mark- och miljööverdomstolens praxis bestämmas som begränsningsvärden (se bl.a. MÖD 2009:2 och MÖD 2009:9). Av bullerberäkningarna i aktuellt mål framgår att den momentana ljudnivån nattetid vid kontrollpunkterna i bebyggelsen understiger 65 dB(A) med viss marginal. Ovako har numera även installerat ett mätsystem på skrotgården som syftar till att uppmärksamma fordonsförarna på hur skrotet ska hanteras för att minimera momentana ljudstörningar. Vid dessa förhållanden finner Mark- och miljööverdomstolen det rimligt att under prövotiden föreskriva att den momentana ljudnivån nattetid som begränsningsvärde inte får överstiga 65 dB(A). Det kan i detta sammanhang noteras att 65 dB(A) är en betydligt högre ljudnivå än vad som anges i Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller. Mark- och miljööverdomstolen anser även att kontroll av de momentana ljudnivåerna kan ske genom närfältsmätning och beräkning. Den provisoriska föreskriften P2 ska ändras i enlighet med det ovan sagda.

Ovako har uppgett att åtgärder kommer att vidtas för att begränsa de ekvivalenta ljudnivåerna och att detta även kommer att ha effekt på de momentana ljudnivåerna. För att det tydligt ska framgå att bullerutredningen under prövotiden även ska omfatta de momentana ljudnivåerna ska detta förtydligas i prövotidsförordnandet U2.

Eftersom den momentana ljudnivån regleras genom prövotidsföreskrifter enligt ovan behövs inte längre någon delegation i detta avseende till tillsynsmyndigheten. Under rubriken Bemyndiganden ska därför punkten c upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2016-07-14

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Roger Wikström, tekniska rådet Yvonne Eklund och hovrättsrådet Li Brismo, referent.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM
2015-09-22
meddelad i Östersund

Mål nr M 1669-14

SÖKANDE

Ovako Sweden AB
813 82 Hofors

Ombud: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet vid Ovako Sweden AB:s anläggning i Hofors kommun m.m.

Avrinningsområde: 52 N: 6713341 E: 571557

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Ovako Sweden AB tillstånd enligt miljöbalken till nuvarande och framtida verksamhet vid anläggningarna i Hofors kommun, inom fastigheten Hofors 11:172, innefattande:

- a. en årlig produktion av 700 000 ton gjutna produkter,
- b. en årlig produktion av 660 000 ton valsade och/eller smidda ämnen,
- c. en årlig produktion av 75 000 ton ringar,
- d. en årlig produktion av 200 000 ton varmvalsade rör, ur vars produktion maximalt följande verksamheter kan bedrivas,
  - i. produktion av 150 000 ton betade rör per år,
  - ii. produktion av 70 000 ton kallvalsade och dragna rör per år,
  - iii. produktion av 100 000 ton slipade och svarvade rör per år,
  - iv. produktion av 70 000 ton rörkomponenter per år,
- e. mellanlagring av, vid varje tillfälle, maximalt 200 000 ton icke-farligt avfall och maximalt 15 000 ton farligt avfall, och
- f. behandling av maximalt 130 000 ton icke-farligt avfall och 25 000 ton farligt avfall per år.

Dok.Id 231285

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 88	måndag – fredag 08:00-16:00

Villkor***Uppskjutna frågor***

U1. Frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten av koppar, krom, zink, bly, nickel och arsenik från den centrala vattenreningsanläggningen ska skjutas upp under en provotid.

Under provotiden ska Ovako utreda möjligheterna att minska utsläppet av nämnda metaller genom i första hand ökad återföring av vatten från den centrala vattenreningsanläggningen till processerna. Under provotiden ska Ovako också bedöma påverkan på recipienten av utsläppen av nämnda metaller genom regelbundna provtagningar i Hoån uppströms och nedströms utsläppspunkten.

Resultatet av utredningarna och förslag till åtgärder eller slutliga villkor ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast två år från lagakraftvunnen dom.

U2. Frågan om slutliga villkor för buller ska skjutas upp under en provotid. Under provotiden ska Ovako vidta åtgärder i syfte att nedbringa den ekvivalenta ljudnivån nattetid till 48 dB (A) vid bostäder.

Vidtagna åtgärder ska utvärderas genom en förnyad bullerkartläggning. Den förnyade bullerkartläggningen ska identifiera i vilken omfattning buller nattetid kan nedbringas till 45 dB(A) vid bostäder. Bullerkartläggningen, tillsammans med förslag till slutliga villkor, ska redovisas till domstolen senast två år från lagakraftvunnen dom.

Ovako ska senast sex månader efter lagakraftvunnen tillståndsdom till tillsynsmyndigheten redovisa en tidplan för utrednings- och åtgärdsarbetet.

Provisoriska föreskrifter

Under provotiden eller till dess domstolen förordnar annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Utsläppet till vatten från den centrala vattenreningsanläggningen får inte överstiga följande mängder per kalenderår:

Parameter	Mängd (kg/år)
Bly	15
Koppar	30
Krom	30
Nickel	100
Zink	600

P2. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än följande:

Tider	Ljudnivå
Dagtid (kl. 07-18)	55 dB(A)
Kvällstid (kl. 18-22)	52 dB(A)
Natttid (kl. 22-07)	51 dB(A)

Kontroll av de ekvivalenta ljudnivåerna ska ske genom närfältsmätning och beräkning.

Slutliga villkor

Allmänt villkor

1. Verksamheten ska utföras och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett eller åtagit sig i målet, såvida inte annat framgår av domen.

Utsläpp till luft (Stoft)

2. Den sammanlagda stoftemissionen från stålverket via utsläppspunkterna för direktutsug ljusbågsugn, takutsug ugnshall, skänkgugnsfilter, norra och södra lanterninen i gjuthallen, lanternin i stripperhallen och lanterninen i beredningshallen får som begränsningsvärde inte överstiga 0,12 kg stoft/ton gjutna produkter som årsmedelvärde.

Stoftutsläppet från angivna utsläppspunkter ska kontrolleras med utrustning för kontinuerlig mätning eller registrering. Kontroll av att begränsningsvärdet innehålls ska ske genom manuell mätning minst en gång per år. Om begränsningsvärdet överskrider ska uppföljande mätning ske inom tre månader. Vid sådan uppföljande mätning får begränsningsvärdet inte överskridas.

3. Stoftavskiljare efter skrotskärning, ämnesslipning i valsverket och blästring inom ringtillverkning ska dimensioneras och drivas så att halten stoft efter rening inte överstiger 5 mg/m³ normal torr gas.
4. Övriga stoftavskiljare ska dimensioneras och drivas så att halten stoft efter rening inte överstiger 10 mg/m³ normal torr gas.
5. Nya stoftavskiljare som installeras ska dimensioneras så att utsläppen av stoft efter rening inte överstiger 5 mg/m³ normal torr gas.

6. Vid oljeeldning får endast användas olja med en askhalt om maximalt 0,1 viktsprocent. Avsteg får ske om tillgången på sådan olja kraftigt begränsas och först efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till luft (NO_x)

7. Verksamheten ska drivas så nedan angivna värden såvitt avser utsläpp av NO_x kan innehållas.

Ugnar	Funktion
Valsverkets kammarugnar	100 mg/MJ
Rörtillverkningens värmningsugnar	
Ringtillverkningens värmningsugnar förutom ugn 40 (fack 3)	
Valsverkets gropugnar	150 mg/MJ
Rörtillverkningens kontinuerliga värmebehandlingsugnar (kontugnar)	300 mg/MJ
Ringtillverkningens värmebehandlingsugn 40 (fack 3)	

8. Utsläpp av NO_x till luft från fasta utsläppskällor i processen får som begränsningsvärde totalt inte överstiga 260 ton/år.

Utsläpp till luft (Svaveldioxid)

9. Vid oljeeldning får endast användas olja med en svavelhalt om maximalt 0,05 viktsprocent. Avsteg får ske om tillgången på sådan olja kraftigt begränsas och först efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till vatten

10. Verksamhetens centrala vattenreningsanläggning ska vara dimensionerad och drivas så att utsläppen som månadsmedelvärden inte överstiger följande halter.

Suspenderade ämnen	10 mg/liter
Totalt extraherbara ämnen (oljeindex)	2 mg/liter

Utsläppet av totalt extraherbara ämnen (oljeindex) får inte överstiga 400 kg per kalenderår. Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov och mätning av bräddad mängd.

11. Neutraliseringsanläggningen ska vara dimensionerad och drivas så att utsläppen av nedan listade ämnen inte överskrider nedan angivna halter som månadsmedelvärden och såvitt avser pH-värde, så att det hålls i intervallet 6 – 11.

Parameter	Halt
Bly	0,05 mg/liter
Koppar	0,25 mg/liter
Krom	0,4 mg/liter
Nickel	0,25 mg/liter
Zink	0,25 mg/liter

12. De totala utsläppen från neutraliseringsanläggningen får per kalenderår inte överstiga följande mängder.

Parameter	Mängd
Bly	1 kg
Koppar	5 kg
Krom	10 kg
Nickel	5 kg
Zink	5 kg

Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov och mätning av bräddad mängd.

13. Utsläpp av vatten från lakvattendammen vid deponiområdet ska renas så att halterna av metaller i utgående vatten som månadsmedelvärde inte överstiger följande.

Parameter	Mängd
Krom (Cr ⁶⁺)	0,1 mg/liter
Krom (Cr ^{tot})	0,5 mg/liter

Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov. Villkoret ska anses uppfyllt om angivna värden innehålls 10 av 12 månader per kalenderår för respektive parameter. Under övrig tid får månadsmedelvärdet inte överskrida 0,25 mg/liter såvitt avser krom (Cr⁶⁺) och 0,75 mg/liter såvitt avser krom (Cr^{tot}).

14. Processvatten och påverkat dagvatten från mellanlagrings- och behandlingsytor för restprodukter får avledas till recipienten under förutsättning av att det vid kontroll uppvisar halter som understiger nedanstående värden och om pH-värdet ligger i intervallet 6-10. Om halterna överskrids eller om pH-värdet ligger utanför intervallet ska vattnet, såvida tillsynsmyndigheten inte medger

annat, behandlas genom flockning, fällning, sedimentering och/eller pH-justering i Reningsanläggning 2 i syfte att klara angivna värden.

Parameter	Halt
Nickel	0,2 mg/liter
Koppar	0,1 mg/liter
Krom (Cr ⁶⁺)	0,1 mg/liter
Krom (Cr ^{tot})	0,5 mg/liter
Zink	0,5 mg/liter
Bly	0,05 mg/liter

15. Ovako ska genom mätning bestämma verksamhetens temperaturpåverkan på Hoån. Vid risk för att temperaturhöjningen i Hoån till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten från verksamheten överstiger 5,5°C ska åtgärder vidtas för att minska risken för ytterligare temperaturökning i Hoån till följd av verksamheten. Om temperaturökningen som dygnsmedelvärde överstiger 6°C ska tillsynsmyndigheten underrättas.

Villkoret ska anses uppfyllt om temperaturökningen i Hoån till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten inte överstiger 6°C som dygnsmedelvärde under fler än fem dygn i följd och som högst 20 dygn under ett kalenderår.

Under dygn som temperaturökningen till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten från verksamheten överstiger 6°C får tillförseln av termiskt påverkat vatten inte leda till att temperaturen i Hoån överstiger 30°C.

Övriga villkor

16. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram. Programmet ska bl.a. ange hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Vid var tid gällande kontrollprogram ska redovisas för tillsynsmyndigheten.

Utsläppet av kvicksilver och dioxin från det ombyggda filtret i anslutning till ljusbågsugnens direktutsug ska under åren 2016 och 2017 mätas två gånger per år. Om inte de vidtagna mätningarna föranleder annat, ska mätningen därefter ske en gång per år.

17. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avvecklingen påbörjas ge in en plan till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Bemyndiganden

Mark- och miljödomstolen bemyndigar med stöd av 22 kap. 25 § miljöbalken tillsynsmyndigheten att föreskriva villkor och föreskrifter i följande avseenden.

- a. Försiktighetsmått beträffande drift och dimensionering av för verksamheten nya ugnar med avseende på utsläpp av NO_x från dessa.
- b. Såvitt avser Reningsanläggning 2 meddela kompletterande halter för frisläppning när det gäller arsenik, kvicksilver, totalkväve, oljeindex och suspenderade ämnen vid hantering av farligt avfall eller avfall från externa källor på relevanta ytor inom verksamhetsområdet.
- c. Om skäl föreligger, föreskriva att kontroll av momentanbuller nattetid ska ske genom mätningar i omgivningen.

Övrigt

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen finner att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Verkställighetsförordnande

Mark- och miljödomstolen medger att bolaget får ta detta tillstånd i anspråk innan det har vunnit laga kraft såvitt avser ringproduktionen i befintliga valsverk överstigande 35 000 ton per år.

Ianspråktagande av tillstånd

- a. Nu meddelat tillstånd ska ha tagits i anspråk senast ett år efter det att domen vunnit laga kraft i tillståndsdelen. I annat fall förfaller tillståndet.
  - b. Om tillståndet tas i anspråk, ska bolaget skriftligen anmäla till mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten tidpunkten för detta, varvid tidigare meddelade tillstånd som omfattas av bolagets nu bedrivna verksamhet och som prövats i detta mål upphör att gälla.
-

YRKANDE

Ovako Sweden AB (Ovako) yrkar att mark- och miljödomstolen meddelar tillstånd enligt miljöbalken till nuvarande och framtida verksamhet vid anläggningarna i Hofors kommun, inom fastigheten Hofors 11:172, innefattande:

- a. en årlig produktion av 700 000 ton gjutna produkter,
- b. en årlig produktion av 660 000 ton valsade och/eller smidda ämnen,
- c. en årlig produktion av 75 000 ton ringar,
- d. en årlig produktion av 200 000 ton varmvalsade rör, ur vars produktion maximalt följande verksamheter kan bedrivas,
  - i. produktion av 150 000 ton betade rör per år,
  - ii. produktion av 70 000 ton kallvalsade och dragna rör per år,
  - iii. produktion av 100 000 ton slipade och svarvade rör per år,
  - iv. produktion av 70 000 ton rörkomponenter per år,
- e. mellanlagring av, vid varje tillfälle, maximalt 200 000 ton icke-farligt avfall och maximalt 15 000 ton farligt avfall, och
- f. behandling av maximalt 130 000 ton icke-farligt avfall och 25 000 ton farligt avfall per år.

Ovako yrkar vidare att domstolen

- a. godkänner den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen, och
- b. meddelar verkställighetsförordnande, dvs. förordnar att blivande tillstånd får tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft, såvitt avser tillstånd till ringproduktion i befintliga ringvalsverk överstigande 35 000 ton per år.

TIDIGARE DOMAR OCH BESLUT

Verksamheten vid anläggningarna i Hofors har tillståndsprovats enligt miljölagstiftningen vid ett flertal tillfällen. Gällande grundtillstånd till verksamheten vid anläggningarna i Hofors är meddelat av dåvarande miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt genom deldom 1999-12-27 (i mål M 147/99) och innefattar tillstånd enligt miljöskyddslagen till följande verksamhet:

- Produktion av 700 000 ton stålgöt per år i stålverket
- Produktion av 660 000 ton valsade ämnen per år i valsverket
- Produktion av 35 000 ton ringar per år i ringverket
- Produktion av 200 000 ton varmvalsade rör per år i rörverket, ur vars produktion maximalt följande verksamheter kan bedrivas:
  - produktion av 150 000 ton betade rör per år
  - produktion av 70 000 ton kallvalsade och dragna rör per år
  - produktion av 100 000 ton slipade och svarvade rör per år
  - produktion av 70 000 ton rörkomponenter per år

I deldomen meddelades ett stort antal slutliga villkor samt prøvotidsförfaranden i sammanlagt sex olika villkorsfrågor (U1 - U6). De uppskjutna villkorsfrågorna har

avgjorts slutligt genom deldomar 2001-09-06, 2005-12-21 (överprövat och delvis ändrat genom dåvarande Miljööverdomstolens dom 2006-06-16 i mål M 652-06), 2007-10-11 och 2008-05-20. varvid grundtillståndet kompletterats med ytterligare ett stort antal slutliga villkor. I deldomen 2007-10-11 föreskrev dåvarande miljödomstolen att deponering på Kullerbergsdeponin fick fortsätta längst till utgången av år 2008.

Sedan grundtillståndet meddelades har verksamheten genomgått förändringar och tillståndet har kompletterats genom ändringstillstånd, dels för en ökad ringproduktion, dels för mellanlagring och behandling av avfall inom verksamhetsområdet. Tillståndet till ökad produktion av ringar är tidsbegränsat och gäller till och med den 1 oktober 2016.

Grundtillståndet omfattar en total årlig produktion om 700 000 götton. Tillståndet innehåller vissa närmare begränsningar av hur den årliga produktionen får fördelas mellan verksamhetens olika processer genom uttryckligt angivande av en maximal årlig produktion av valsade ämnen, ringar och varmvalsade rör. Genom det tidsbegränsade ändringstillståndet har tillståndet till årlig produktion av ringar ökat till 75 000 ton. Tillståndet till mellanlagring och behandling av avfall omfattar lagring av maximalt 200 000 ton icke-farligt avfall och maximalt 15 000 ton farligt avfall samt behandling av 130 000 ton icke-farligt avfall och 25 000 ton farligt avfall.

Mark- och miljödomstolen noterar även att mål M 1721-05 avseende bolagets deponier ännu inte är avslutat.

ANSÖKAN

Prövningens avgränsning

Tillståndsansökan omfattar fortsatt verksamhet vid anläggningen i Hofors med en bibehållen årlig produktion om 700 000 ton gjutna produkter men med en, i förhållande till grundtillståndet, utökad ringproduktion. Den ansökta verksamheten att bedrivas i huvudsak vid befintliga anläggningar. Ovako har beslutat genomföra en uppgradering av filtret vid ljusbågsugns direktutsug. Detta är sammantaget en mindre, funktionshöjande åtgärd som bedöms kunna ske inom ramen för befintligt tillstånd och efter anmälan till länsstyrelsen. Eftersom Ovako avser att utföra åtgärden innan prövningen är avslutad får prövningen anses omfatta den uppgraderade filteranläggningen.

Tillståndet till ökad produktion av ringar är som redan nämnts tidsbegränsat och gäller till och med den 1 oktober 2016. Detta innebär att en fortsatt hög ringproduktion efter det datumet kräver ett nytt tillstånd. Ett nytt tillstånd bör lämpligen ha karaktären av ett grundtillstånd för den samlade verksamheten vid anläggningarna i Hofors. Denna ansökan har utformats i enlighet därmed.

Idag pågår sluttäckning av en tidigare deponi inom det s.k. Kullebergsområdet i anslutning till verksamhetsområdet. Deponering upphörde vid årsskiftet 2008/2009 och sluttäckning sker enligt en av tillsynsmyndigheten godkänd avslutningsplan. Sluttäckningen omfattas inte av den här prövningen. Däremot omfattar prövningen en befintlig lakvattenreningsanläggning i vilken bl.a. lakvatten från den avslutade deponin renas.

I avslutningsplanen för deponin beaktas planerad verksamhet bestående i mellanlagring och behandling ovanpå sluttäckta ytor. Enligt nuvarande tidplan kommer ytan för mellanlagring och behandling att iordningställas under 2015. Iordningställandet sker enligt bemyndigande i deldom från den 14 december 2006 och inom ramen för tillsynsbeslut den 17 oktober 2011. Ovako har här för avsikt att utforma de tillkommande ytorna enligt samma principer som andra behandlingsytor inom området. Utgångspunkten är att ytorna kommer att vara färdigställda innan det nu sökta tillståndet tas i anspråk.

Ovako har idag ett fristående tillstånd enligt miljöbalken till anläggande och drift av två nya deponier någon kilometer nordost om verksamhetsområdet. Detta tillstånd har ännu inte tagits i anspråk och igångsättningstiden för deponierna har förlängts till den 4 januari 2017. Deponering av avfall utgör inte någon kärnverksamhet för Ovako och bolaget arbetar mycket aktivt med sin restproduktshantering för att minimera behovet av att deponera avfall. För närvarande föreligger därför inget behov av en deponi och bolagets målsättning är att det inte heller i framtiden ska uppstå ett sådant behov. Om avsättningen för restprodukter skulle ändras väsentligt kan dock ett behov av deponier motsvarande de redan tillståndsgivna uppstå. Ovako anser dock att det idag saknas skäl att tynga den förestående prövningen och det kommande tillståndet genom att låta ansökan omfatta även en eventuell framtida deponi, särskilt som en sådan framtida deponi inte kommer att anläggas inom verksamhetsområdet och inte heller kommer att beröra några av de idag befintliga reningsanläggningarna.

För att inte tvingas påbörja anläggandet av en deponi som bolaget inte idag ser ett behov av kommer Ovako att ge in en separat ansökan om ytterligare förlängning av igångsättningstiden för det separata tillståndet.

Denna ansökan är alltså geografiskt begränsad till Ovakos nuvarande verksamhetsområde (inklusive ytor på Kullebergdeponin).

Verksamhetsbeskrivning

Koncernen Ovako bedriver produktionsverksamhet vid ett flertal anläggningar, främst i Sverige och Finland. Koncernen har idag ca 3 000 anställda. Anläggningen i Hofors är koncernens största med ca 1 200 anställda. Ovakos anläggningar i

Hofors är belägna öster om tätorten. På verksamhetsområdet bedriver, utöver Ovako, ett flertal bolag verksamheter som är tillståndspliktiga. Bolagen använder sig av Ovakos renavlopps-system (RA-systemet) för att leda ut rent vatten till Hoån och bolagen har också möjlighet att få tillgång till kylvatten från Hoån via Ovakos system.

Söder om verksamhetsområdet är avståndet till närmaste bostadsfastigheter ca 25 meter. Även direkt norr om verksamhetsområdet finns enstaka bostäder. I direkt anslutning till Ovakos verksamhetsområde finns kulturvärden i form av lämningar av ett hyttområde och ett hammarområde.

Inom ett större närområde finns ett antal skyddade områden. Två riksintressen finns sydöst om verksamhetsområdet i närheten av sjön Stor-Gösken. Det ena riksintresset gäller naturmiljö och det andra kulturmiljö. Dessutom finns nyckelbiotoper och naturvärden bestående av varierande skogstyper i närområdet. På längre avstånd från verksamheten finns tre Natura 2000-områden, varav det närmsta ligger ca 3 km bort.

Verksamhetsområdet omfattas av detaljplan Hofors 11:172 m.fl. som antogs den 19 oktober 1998. Enligt detaljplanen är verksamhetsområdet avsatt för tung industri. Detaljplanekartor är bifogade ansökan. I översiktsplan för Hofors kommun, som antogs den 14 juni 2010 och som vann laga kraft den 13 juli 2010, förutses inte någon ändrad markanvändning inom verksamhetsområdet.

Allmänt

Vid anläggningen i Hofors tillverkas i huvudsak låglegerat stål. Stålprodukterna används framförallt för tillverkning av rullningslager, fordonsdetaljer (motor och drivlina), bergborrtröstning, hydraulrör, maskinkomponenter m.m. Idag utgörs ungefär 70 procent av ståltonnaget av kullagerstål med krom och kol som huvudsakliga legeringselement. Andra legeringselement förekommer, exempelvis nickel, mangan och molybden. Även stål från andra ståltillverkare kan tas in och bearbetas i något av produktionsavsnitten och då kan stål med högre legeringshalter eller andra legeringsmetaller förekomma.

Produktionen är indelad i fyra huvudsakliga produktionsenheter: stålverk, valsverk, ringtillverkning och rörtillverkning. Den huvudsakliga råvaran vid ståltillverkningen är stålskrot. **I stålverket** smälts skrot till flytande stål varefter smältan raffinerar och legeras innan gjutning sker. **I valsverket** tillverkas stålämnen (rund- och fyrkantämnen) genom valsning eller smide. Vid **ringtillverkningen** vidareförädlas stålämnen till valsade eller smidda ringar. Inom **rörtillverkningen** bearbetas stålämnen till varm- eller kallbearbetade rör som även kan kapas till komponentringar.

Ett stort flöde av stålämnen från valsverket skickas via järnväg vidare till koncernens stångvalsverk i Hällefors. Produktionen bedrivs dygnet runt i de flesta produktionsenheterna, ofta även på helger. Skiftformerna varierar beroende på konjunkturläget.

Stålverket

Verksamheten i stålverket omfattar råvaruhantering, smältning i ljusbågsugnen, legering och raffinering i skänkungnen, gjutning, strippning, stigplansberedning, verkstäder för murning och för underhåll samt kyltornsanläggning för kylvattenförsörjning. Stålverket har även ett antal filteranläggningar för rening av rökgaser m.m. Stålverket har idag fyra produktionshallar.

Råvaruhantering

Inkommande skrot levereras till verksamheten via järnväg eller lastbil. Skrothantering sker till största delen på skrotgården vid stålverket och skrotet är uppdelat i olika klasser beroende på innehåll, storlek och form. Skrothanteringen sker huvudsakligen med mobilkranar och skrotet lastas i skrotkorgar. Utöver skrot används även legeringsmetaller, kol och slaggbildare i processen. Några exempel på legeringsmetaller som används är krom, nickel och molybden. Dessa transporteras vanligen till verksamhetsområdet med lastbil eller bulkbil. Legeringsmetaller och andra processförnödenheter förvaras i ett råvaruförråd. Kol i form av antracit förvaras på skrotgården. Slaggbildare, kol och olivinsand förvaras i silos på södra sidan om stålverksbyggnaden.

Villkorsförslag

Slutliga villkor

1. Verksamheten ska utföras och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett eller åtagit sig i målet, såvida inte annat framgår av domen.

Utsläpp till luft

Stoft

2. Den sammanlagda stoftemissionen från stålverket via utsläppspunkterna för direktutsug ljusbågsugn, takutsug ugnshall, skänkungns filter, norra och södra lanterninen i gjuthallen, lanternin i stripperhallen och lanterninen i beredningshallen får som begränsningsvärde inte överstiga 0,12 kg stoft per ton gjutna produkter som årsmedelvärde.

Stoftutsläppet från angivna utsläppspunkter ska kontrolleras med utrustning för kontinuerlig mätning eller registrering. Kontroll av att begränsningsvärdet innehålls ska ske genom manuell mätning minst en gång per år.

Om begränsningsvärdet överskrids ska uppföljande mätning ske inom tre månader. Vid sådan uppföljande mätning får begränsningsvärdet inte överskridas.

3. Stoftavskiljare efter skrotskärning, ämnesslipning i valsverket och blästring inom ringtillverkning ska dimensioneras och drivas så att halten stoft efter rening inte överstiger 5 mg per normal m³ torr gas.
4. Övriga stoftavskiljare ska dimensioneras och drivas så att halten stoft efter rening inte överstiger 10 mg per normal m³ torr gas.
5. Nya stoftavskiljare som installeras ska dimensioneras så att utsläppen av stoft efter rening inte överstiger 5 mg per normal m³ torr gas.
6. Vid oljeeldning får endast användas olja med en askhalt om maximalt 0,1 viktsprocent. Avsteg får ske om tillgången på sådan olja kraftigt begränsas och först efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Kväveoxid

7. Verksamheten ska drivas så nedan angivna värden såvitt avser utsläpp av NO_x kan innehållas

Ugn	Funktion
Valsverkets kammarugnar	100 mg/MJ
Rörtillverkningens värmningsugnar	
Ringtillverkningens värmningsugnar	
förutom ugn 40 (fack 3)	
Valsverkets gropugnar	150 mg/MJ
Rörtillverkningens kontinuerliga	300 mg/MJ
värmebehandlingsugnar (kontugnar)	
Ringtillverkningens värmebehandlingsugn	
40 (fack 3)	

8. Utsläpp av NO_x till luft från fasta utsläppskällor i processen får som begränsningsvärde totalt inte överstiga 260 ton/år.

Svaveldioxid

9. Vid oljeeldning får endast användas olja med en svavelhalt om maximalt 0,05 viktsprocent. Avsteg får ske om tillgången på sådan olja kraftigt begränsas och först efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till vatten*Centrala vattenreningsanläggningen*

10. Verksamhetens centrala vattenreningsanläggning ska vara dimensionerad och drivas så att utsläppen som månadsmedelvärden inte överstiger följande halter:

Suspenderade ämnen	10 mg/liter
Totalt extraherbara ämnen (oljeindex)	2 mg/liter

Utsläppet av totalt extraherbara ämnen (oljeindex) får inte överstiga 400 kg per kalenderår. Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov och mätning av bräddad mängd.

Neutraliseringsanläggningen

11. Neutraliseringsanläggningen ska vara dimensionerad och drivas så att utsläppen av nedan listade ämnen inte överskrider nedan angivna halter som månadsmedelvärden och såvitt avser pH-värde, så att det hålls i intervallet 6-11.

Parameter	Mängd
Bly	0,05 mg/liter
Koppar	0,25 mg/liter
Krom	0,4 mg/liter
Nickel	0,25 mg/liter
Zink	0,25 mg/liter

12. Det totala utsläppet från neutraliseringsanläggningen får per kalenderår inte överskrida följande mängder.

Parameter	Mängd
Bly	1 kg
Koppar	5 kg
Krom	10 kg
Nickel	5 kg
Zink	5 kg

Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov och mätning av bräddad mängd.

Lakvattenreningen

13. Utsläpp av vatten från lakvattendammen vid deponiområdet ska renas så att halterna av metaller i utgående vatten som månadsmedelvärde inte överstiger följande.

Parameter	Halt
Krom (Cr ⁶⁺)	0,1 mg/liter
Krom (Cr _{tot})	0,5 mg/liter

Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov. Villkoret ska anses uppfyllt om angivna värden innehålls 10 av 12 månader per kalenderår för respektive parameter. Under övrig tid får månadsmedelvärdet inte överskrida 0,25 mg/liter såvitt avser Krom (Cr⁶⁺) och 0,75 mg/liter såvitt avser Krom (Cr_{tot}).

14. Processvatten och påverkat dagvatten från mellanlagrings- och behandlingsytor för restprodukter får avledas till recipienten under förutsättning av att det vid kontroll uppvisar halter som understiger nedanstående värden och om pH-värdet ligger i intervallet 6-10. Om halterna överskrider eller om pH-värdet ligger utanför intervallet ska vattnet, såvida tillsynsmyndigheten inte medger annat, behandlas genom flockning, fällning, sedimentering och/eller pH-justering i Reningsanläggning 2 i syfte att klara angivna värden.

Parameter	Mängd
Nickel	0,2 mg/liter
Koppar	0,1 mg/liter
Krom (Cr ⁶⁺)	0,1 mg/liter
Krom (Cr _{tot})	0,5 mg/liter
Zink	0,5 mg/liter
Bly	0,05 mg/liter

15. Ovako ska genom mätning bestämma verksamhetens temperaturpåverkan på Hoån. Vid risk för att temperaturhöjningen i Hoån till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten från verksamheten överstiger 5,5 °C ska åtgärder vidtas för att minska risken för ytterligare temperaturökning i Hoån till följd av verksamheten. Om temperaturökningen som dygnsmedelvärde överstiger 6 °C ska tillsynsmyndigheten underrättas.

Villkoret ska anses uppfyllt om temperaturökningen i Hoån till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten inte överstiger 6 °C som dygns medelvärde under fler än 5 dygn i följd och som högst 20 dygn under ett kalenderår.

Under dygn som temperaturökningen till följd av utsläpp av termiskt påverkat vatten från verksamheten överstiger 6 °C får tillförseln av termiskt påverkat vatten inte leda till att temperaturen i Hoån överstiger 30 °C.

Övriga villkor

16. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram. Programmet ska bl.a. ange hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Vid var tid gällande kontrollprogram ska redovisas för tillsynsmyndigheten.

Utsläppet av kvicksilver och dioxin från det ombyggda filtret i anslutning till ljusbågsugns direktutsug ska under år 2016 och år 2017 mätas två gånger per år. Om inte de vidtagna mätningarna föranleder annat, ska mätningen därefter ske en gång per år.

17. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avvecklingen påbörjas ge in en plan till tillsynsmyndigheten avseende omhänder- tagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Prövotidsfrågor

- U1. Frågan om slutliga villkor för buller ska skjutas upp under en provotid. Under provotiden ska Ovako vidta åtgärder i syfte att nedbringa den ekvivalenta ljudnivån nattetid till 48 dB(A) vid bostäder.

Vidtagna åtgärder ska utvärderas genom en förnyad bullerkartläggning. Den förnyade bullerkartläggningen ska identifiera i vilken omfattning buller nattetid kan nedbringas till 45 dB(A) vid bostäder. Bullerkartläggningen, tillsammans med förslag till slutliga villkor, ska redovisas till domstolen senast två år från lagakraftvunnen tillståndsdom.

Ovako ska senast sex månader efter lagakraftvunnen tillståndsdom till tillsynsmyndigheten redovisa en tidplan för utrednings- och åtgärdsarbetet.

- U2. Frågor om slutliga villkor för utsläpp till vatten av koppar, krom, zink, bly, och nickel från den centrala vattenreningsanläggningen ska skjutas upp under en provotid.

Under provotiden ska Ovako utreda möjligheterna att minska utsläppet av nämnda metaller genom i första hand ökad återföring av vatten från den centrala vattenreningsanläggningen till processerna. Under provotiden ska Ovako också bedöma påverkan på recipienten av utsläppen av nämnda metaller genom regelbundna provtagningar i Hoån uppströms och nedströms utsläppspunkten.

Resultatet av utredningarna och förslag till åtgärder eller slutliga villkor ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast två år från lagakraftvunnen dom.

- P1. Buller från verksamheten ska under provotiden begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än följande.

Tider		Ljudnivå
Dagtid	(kl 07-18)	55 dB (A)
Kvällstid	(kl 18-22)	52dB(A)
Natttid	(kl 22-07)	51 dB (A)

Kontroll av de ekvivalenta ljudnivåerna ska ske genom närfältsmätning och beräkning. Tillsynsmyndigheten bemyndigas att, om skäl föreligger, föreskriva att kontroll av momentanbuller nattetid ska ske genom omgivningsmätning.

- P2. Som provisorisk föreskrift, under provotiden och till dess annat föreskrivs, ska gälla att utsläppet till vatten från den centrala vattenreningsanläggningen inte får överstiga följande mängder per kalenderår.

Parameter	Mängd (kg/år)
Bly	15
Koppar	30
Krom	30
Nickel	100
Zink	600

Kontroll ska ske genom analys av samlingsprov och mätning av bräddad mängd.

Bemyndiganden

Ovako anser att bemyndiganden enligt 22 kap. 25 § 3 st. miljöbalken kan lämnas i följande frågor med hänvisning till att dessa är av mindre betydelse.

Bemyndiganden föreslås enligt följande.

B1. Tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela villkor och föreskrifter om försiktighetsmått avseende drift och dimensionering av för verksamheten nya ugnar med avseende på utsläpp av NO_x från dessa.

B2. Tillsynsmyndigheten bemyndigas att såvitt avser Reningsanläggning 2 meddela kompletterande halter för frisläppning såvitt avser arsenik, kvicksilver, totalkväve,

oljaindex och suspenderade ämnen vid hantering av farligt avfall eller avfall från externa källor på relevanta ytor inom verksamhetsområdet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Denna ansökan avser tillstånd enligt miljöbalken för produktion enligt grundtillståndet, men med en utökad ringproduktion enligt det tidsbegränsade tillståndet.

Verksamheten är under ständig förändring till följd av bl.a. förändrade marknadsförutsättningar och andra krav från omvärlden.

Nollalternativ och alternativ utformning

I en miljökonsekvensbeskrivning skall den ansökta verksamheten jämföras med ett nollalternativ. Nollalternativet skall beskriva situationen om den ansökta verksamheten inte kommer till stånd. I detta fall innebär det att tillverkningen fortsättningsvis drivs inom ramen för grundtillståndet och utan att några förbättrande åtgärder vidtas alls. Tillståndsgiven verksamhet enligt grundtillståndet utgör därför nollalternativ.

Bolaget planerar att uppgradera sin filteranläggning för ljusbågsugnen och detta förväntas ske innan tillståndsprövningen har avslutats, denna förbättring har dock inte tagits med i nollalternativet men reflekteras däremot i redovisade utsläpp vid ansökt verksamhet (eftersom uppgraderingen bedöms vara nödvändig för att anläggningen ska uppfylla BAT).

Efter uppgraderingen av filtret kan finnas skäl att beakta den förbättrade reningen även inom ramen för nollalternativet. I MKB:n redovisas därför nödvändiga uppgifter om förväntade utsläppsminskningar efter installationen av den förbättrade filterlösningen.

I den Tekniska beskrivningen har verksamheten, i relevanta delar, jämförts med de BAT-slutsatser som finns framtagna för järn- och ståltillverkning. Enligt redovisningen görs bedömningen att Ovakos anläggning, efter planerade förändringar, väl kommer att uppfylla gällande BAT-slutsatser. Någon alternativ utformning av processen har därför inte ytterligare studerats.

Lokalisering

Ovakos anläggning är belägen öster om Hofors samhälle direkt norr om E16, tidigare riksväg 80, mellan Falun och Gävle. Verksamhetsområdet utgör en stor del av samhället med en total yta av cirka 132 ha inom Hofors 11:172. Närmaste bostäder ligger endast 25 m söder och norr om fastighetsgränsen.

Enligt gällande detaljplan, Hofors 11:172 m.fl. antagen 1998-10-19, § 48, är området planlagt för tung industri. Detta innebär att fastigheten får nyttjas för ståltillverkning och därtill hörande verksamheter.

I närområdet finns ett antal skyddade områden. Två riksintressen återfinns sydöst om verksamhetsområdet i närheten av Stor-Gösken. Det ena riksintresset gäller naturmiljö och det andra kulturmiljö. De finns även tre stycken natura 2000-områden, dessa är också naturreservat. Solbergadalens naturreservat och Dalkarlsbergets naturreservat är reservat i skogsmiljö och hyser ett flertal olika biotoper. Söderåsens domänreservat är, som namnet antyder, en ås som höjer sig 253 meter över havet och är framträdande i landskapsbilden. I övrigt återfinns flertalet nyckelbiotoper och naturvärden bestående av varierande skogstyper.

Kulturvärden i form av lämningar från ett hyttområde samt ett hammarområde återfinns i direkt anslutning till Ovakos fastighet. Dessa vittnar om hur järn- och stålindustri genom tiderna präglat Hofors.

På platsen för dagens verksamhet har bedrivits järntillverkning sedan slutet av 1600-talet. Ovako i Hofors är världens ledande tillverkare av stål för rullningslager och har dessutom en stark position inom området låglegerade specialstål.

I Hofors finns etablerad och väl fungerande infrastruktur i form av såväl vatten- som energiförsörjning och transportmöjligheter samt tillgång till kvalificerad arbetskraft. Anläggningarna representerar också ett mycket stort ekonomiskt värde och en flytt till annan plats bedöms inte vare sig praktiskt eller ekonomiskt möjlig.

Den ansökta produktionen kan i stort sett ske med befintlig produktionsutrustning, dvs. förutsättningar för denna produktion är specifik för anläggningen i Hofors och är därför platsbunden.

Mot bakgrund av vad ovan anförts och i ansökan angetts bedöms nuvarande lokalisering uppfylla såväl miljömässiga som produktions- och drifttekniska krav. En flytt till annan plats är heller inte möjlig, varför alternativet då blir en nedläggning av verksamheten.

Lokal miljöpåverkan

Vattenanvändningen är lika stor vid ansökt verksamhet som vid nollalternativet och bedöms inte medföra någon lokal påverkan.

Transporter till och från anläggningen sker med lastbil och med järnväg. Vid nollalternativet och vid ansökt verksamhet beräknas antalet in- och utgående lastbilstransporter till cirka 94 respektive 96 Stycken per kalenderdygn, medan antalet in-

och utgående järnvägstransporter bedöms till cirka 3 tågset per kalenderdygn både i nollalternativet och vid ansökt verksamhet, vid nuvarande transportfördelning.

Bolagets andel av den tunga lastbilstrafiken i närområdet beräknas uppgå till 4,7-7,0 %.

Lokala utsläpp till luft från transporter, inklusive interna transporter, förväntas bli i stort sett oförändrade vid ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet.

Utsläppen till luft från processen sker i huvudsak i form av stoft, kväveoxider (NO_x), koldioxid (CO₂) och svaveldioxid (SO₂). Utsläppen till luft av NO_x och CO₂ förväntas öka relativt nollalternativet medan utsläppet av stoft förväntas minska då filtret för rening av rökgaserna från ljusbågsugnsens direktutsug ska byggas om. Den ansökta verksamheten liksom nollalternativet förväntas inte medföra någon risk för att miljö kvalitetsnormerna överskrids i närområdet till bolagets anläggning.

Bolagets beräknade bidrag till halterna av tungmetaller i luft i närområdet liksom uppmätta halter vid Värnaskolan ligger på en betryggande nivå jämfört med gällande miljö kvalitetsnormer både vid nollalternativet och vid ansökt verksamhet.

Utsläppen till vatten sker i huvudsak i form av syreförbrukande ämnen (COD och BOD₇), suspenderade ämnen, närsalter (N och P), metaller samt olja. De beräknade utsläppen vid nollalternativet och vid ansökt produktion är lika stora eftersom ett större ringtonnage inte bedöms påverka utsläppen till vatten. I övrigt sker utsläpp av kylvatten som belastats termiskt samt dagvatten.

pH-värdet på processvattnet från Ovako är neutralt, pH-värdet 7, varför Ovakos utsläpp inte bedöms medföra påverkan/försämring på vattenkvaliteten avseende försurning. Detta förväntas inte ändras vid ansökt verksamhet.

Utsläppet av organiskt material (syreförbrukande ämnen) från Ovako vid ansökt verksamhet bedöms inte förändra vattenkvaliteten i Hoån avseende organiskt material, vilken idag bedöms likartad uppströms och nedströms Ovako, låg halt på gränsen till måttlig.

Utsläpp av fosfor från Ovako bedöms vid ansökt verksamhet som fortsatt försumbar och påverkan på vattenkvaliteten bedöms därmed inte förändras vid ansökt produktion. Kväveförlusten i Hoån (mått på kvävehalt i vattendrag), uppströms och nedströms Ovako, har klassats som mycket låg. Utsläpp av kväve från Ovako vid ansökt produktion bedöms bli fortsatt marginell jämfört med Hoåns totala kvävetransport.

En viss temperaturhöjning sker i Hoån, nedströms Ovako, till följd av det samlade utsläppet av termiskt belastat kylvatten. Ovako har viss möjlighet att kompensera för detta genom att tillföra vatten från en uppströms belägen damm, till Hoån nedströms Ovako. Samma förhållanden som idag bedöms kvarstå vid ansökt produktion med avseende på temperaturen. Vattenverksamhet berörande Hoån regleras bl.a. genom utslag den 30 juni 1925 (ärende Ans.D. 14/1924) av dåvarande Österbygdens vattendomstol varvid nämnda domstol lagligförklarade vissa vattenkraftverk jämte tillhörande vattenanläggningar såsom regleringsdammar etc. Nämnda anläggningar ägdes vid den tiden av samma bolag som bedrev verksamhet på Hofors 11:172. I samband med att kraftstationerna med tillhörande vattenrätten genom köpeavtal 1984 överläts till annat bolag undantog säljaren en rätt för denne och Hofors kommun att utan ersättning såsom industrivatten respektive kommunalt vatten använda upp till sammanlagt 1,0 m³/s för internt bruk inom säljarens industrifastighet i Hofors respektive inom kommunen. Enligt samma köpeavtal har säljaren rätt att under vissa förutsättningar använda ytterligare vatten om behov skulle uppstå.

De tester på bakterier, grönalger, och kräftdjur som genomförts på renat vatten från den centrala vattenreningsanläggningen visar att avloppsvattnets toxicitet är försumbar och bedöms inte förändras vid ansökt verksamhet. I testerna registrerades bakteriernas bioluminiscens, grönalgernas tillväxt och kräftdjurens rörlighet.

Metallhalter i vatten i recipienten till Ovako har undersökts. Sedan hösten 2013 har lägre haltnivåer registrerats för zink och bly. En mätning i april 2014 på filtrerat vattenprov från Hoån antyder att miljö kvalitetsnormer/föreslagna gränsvärden underskrids, vilket är i linje med att uppnå god ekologisk och kemisk ytvattenstatus 2021 respektive 2015.

Halterna av de flesta metaller i sediment speciellt i Lill-Gösken är dock så höga p.g.a. historisk belastning från industrier och andra verksamheter, att det kommer att ta lång tid innan god status har uppnåtts. Dock noterades en förbättring i senaste bottenfaunaundersökning 2012. Statusen för bottenfauna i Lill-Gösken är på samma nivå som i andra sjöar i området. Vidare kan noteras att kadmium- och arsenikhalterna i sedimenten visar på en positiv utveckling. Fortsatta undersökningar får visa om förbättringar även gäller för övriga metaller, med tanke på de lägre haltnivåer som registrerats i Hoåns och Lill-Göskens vatten.

Ett flertal undersökningar av mark- och grundvattenförhållandena inom verksamhetsområdet har genomförts. Slutsatserna från undersökningarna är att metallhalterna i marken inom verksamhetsområdet är förhöjda. Resultat från grundvattenundersökningar visar att halterna organiska ämnen som alifater, aromater, cancerogena PAH överskrider riktvärdena i vissa rör vid spridda mättillfällen. Ovako har

tillsammans med tillsynsmyndigheten arbetat fram platsspecifika riktvärden för uppgrävda massor inom verksamhetsområdet. Om en analys visar att massorna är godkända kan de användas som fyllnadsmaterial inom hela verksamhetsområdet, Massor som inte godkänns kan antingen komma till begränsad användning (beroende på avvikelsernas karaktär) eller skickas iväg för att omhändertas som förorenad jord.

Den ansökta verksamheten innebär att bullersituationen runt anläggningen kommer att förbättras tack vare de bullerreducerande åtgärder som bolaget genomför och planerar att genomföra.

Generellt bedöms miljöriskerna i de granskade delarna av Ovakos verksamhet vara låga och inga oacceptabla risker har identifierats utifrån den grovanalys som sammanställts. Risknivån vid ansökt produktion förväntas inte förändras från den nuvarande risknivån.

Regional miljöpåverkan

Transporter kommer i den ansökta verksamheten att i stort vara oförändrat jämfört med nollalternativet.

Bolagets utsläpp av kväveoxider från process och från lokala utsläpp från transporter bedöms till cirka 4 % av det totala kväveoxidutsläppet i länet under 2011. Verksamhetens bidrag till depositionen av kväve bedöms därför vara litet i förhållande till det totala nedfallet av kväve i länet. Någon väsentlig skillnad mellan nollalternativ och planerad verksamhet föreligger inte.

Nedfallet av svavel på grund av bolagets utsläpp av svaveldioxid från process och från lokala utsläpp från transporter bedöms vara försumbart i förhållande till det totala nedfallet av svavel i länet.

Utsläppen av VOC och kväveoxider från Ovako i Hofors bedöms ge ett litet bidrag framför allt till den storregionala ozonbildningen, både i nollalternativet och vid ansökt verksamhet. Utsläppen är i ett storregionalt perspektiv små i absoluta termer. Av de utsläppta föroreningarna kommer i de flesta fall kväveoxiderna att vara begränsande för bildningen av fotokemiska oxidanter.

Mängden restprodukter kommer i den ansökta verksamheten att vara något högre än i nollalternativet, men förväntas inte leda till några regionala konsekvenser då dessa tas omhand på ett miljöanpassat sätt.

Global miljöpåverkan

Bidraget till den ökande växthuseffekten i form av utsläpp av koldioxid och köldmedia bedöms öka i ansökt verksamhet jämfört med i nollalternativet. Bolagets utsläpp vid nollalternativet och vid ansökt verksamhet utgör cirka 9 % respektive cirka 10 % av de samlade utsläppen i Gävleborgs län jämfört med förhållandet 2011. Med beaktande av att utsläppen även på en regional nivå får anses begränsade, bedöms verksamhetens bidrag ur ett globalt perspektiv som försumbart.

Kemikalieförbrukningen bedöms bli i stort sett oförändrad vid ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet.

Energianvändningen förväntas öka något vid ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet.

Risk och säkerhet

Ovakos verksamhet i Hofors omfattas av Sevesolagstiftningens högre kravnivå och gällande säkerhetsrapport är bifogad ansökan. Säkerhetsrapporten uppdateras kontinuerligt.

Ovako har inför ansökan låtit ÅF genomföra en miljöriskanalys av verksamheten. Ett flertal riskreducerande åtgärder har identifierats. Sammanfattningsvis bedöms dock miljöriskerna i de granskade delarna av verksamheten vara låga och inga oacceptabla risker har identifierats i den utförda grovanalysen. Risknivån förväntas inte påverkas vid ansökt verksamhet. Ovako ser över de identifierade åtgärdsområdena inom ramen för det kontinuerliga arbetet med att förbättra verksamheten och minska miljöriskerna. Något särskilt villkor föreslås inte.

Statusrapport för mark och grundvatten

Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen ska den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet för kontrollen av sådana föroreningar i mark och grundvatten som har samband med verksamheten se till att det senast en viss tidpunkt finns en skriftlig rapport (statusrapport). Statusrapporten ska redovisa de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom det område där bolaget bedriver eller avser att bedriva verksamheten, hur området används när statusrapporten upprättas, tillgänglig information om tidigare användning av området samt mark- och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena i området. Ovako har upprättat en sådan statusrapport. Statusrapporten har den 18 juni 2014 getts in till tillsynsmyndigheten.

Tillåtlighet***Tillåtlighet enligt 2 kap. miljöbalken***

Ovako har lång erfarenhet av ståltillverkning. Vid Ovako finns en organisation som arbetar med miljöfrågor. Skulle specifik miljökompetens saknas anlitar Ovako utomstående experter. Ovako har därför den kunskap som är nödvändig för att kunna bedöma den miljöpåverkan som den sökta verksamheten kan ge upphov till. I samband med upprättandet av MKB:n och vid det kontinuerliga arbetet med säkerhetsrapporten har Ovako också identifierat relevant miljöpåverkan från verksamheten och relevanta miljö-, hälso- och olycksrisker i verksamheten. Försiktighetsprincipen har tillämpats vid upprättandet av denna ansökan och beaktas löpande vid beslut som gäller verksamhetens miljöarbete och miljöpåverkan. Vid uppgraderingar av anläggningen används bästa möjliga teknik.

Ovako har ett väl utvecklat kemikaliearbete som bedrivs delvis i en för ändamålet etablerad kommitté med särskilt god kunskap inom området. I valet av kemikalier beaktas respektive kemikalies farlighet och så långt som möjligt väljs den ur miljö- och hälsosynpunkt mest lämpliga kemiska produkten. Ovakos anläggning i Hofors kan betraktas som en återvinnings anläggning för stålskrot och fyller därigenom en viktig roll för samhällets möjlighet att hushålla med naturresurser. Även allt internt fallande skrot återvinns i verksamheten. Vid verksamheten bedrivs ett mycket aktivt restproduktsarbete med primärt syfte att nyttiggöra de restprodukter som uppkommer inom ramen för densamma. Arbetet är mycket framgångsrikt och har bl.a. resulterat i att verksamheten idag bedrivs utan egen deponi. Ansökan avser en omprövning av befintlig tillståndsprövad verksamhet och den ansökta produktionen bedöms i princip kunna ske med befintlig produktionsutrustning. En lokalisering av anläggningarna till annan plats skulle innebära behov av nyetablering med synnerligen omfattande kostnader som följd. Alternativa lokaliseringar för verksamheten har därför inte utretts närmare. Kraven enligt de ovan nämnda allmänna hänsynsreglerna ska framstå som rimliga. De åtaganden och förslag till villkor som Ovako lämnar i denna ansökan har utformats med tillämpning av nämnda avvägningssregel. Den nuvarande och den sökta verksamheten kan inte befaras medverka till att någon tillämplig miljökvalitetsnorm inte kan följas.

Då tillståndsprövningen inte omfattar någon ändrad användning av mark eller vattenområden ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken inte tillämpas, jfr 2 kap. 6 § 2 st. miljöbalken. MKB:n innehåller en redovisning av områden med höga naturvärden i omgivningen, bl.a. några Natura 2000-områden. Det närmsta Natura 2000-området ligger ca 3 km bort från verksamhetsområdet och någon störning av betydelse från den ansökta verksamheten kan inte förutses i de aktuella områdena. Det kan härtill noteras att Natura 2000-tillstånd inte krävs för verksamheter som påbörjats före den 1 juli 2001. Eftersom huvuddelen av den ansökta verksamheten påbörjades långt dessförinnan ska någon prövning enligt reglerna i 7 kap. 28 a §

miljöbalken således inte göras. Den ökade ringproduktionen är av försumbar betydelse för bedömningen av påverkan på Natura 2000-områden.

16 kap. miljöbalken

Ovako anser att det inte finns skäl att tidsbegränsa tillståndet enligt 16 kap. 2 § 1 st. miljöbalken. Det föreligger inte omständigheter som avses i 16 kap. 6 § miljöbalken. Såvitt gäller hänsynstagande till följdverksamheter enligt 16 kap. 7 § miljöbalken har miljöpåverkan till följd av transporter till och från verksamheten redovisats i MKB:n. Några villkor eller andra restriktioner för följdverksamhet är inte motiverade.

Tidplan

Ovako behöver även efter den 1 oktober 2016 kunna producera mer än 35 000 ton ringar och att använda de befintliga ringvalsverken med tillhörande kringutrustning. Det föreligger också, med hänvisning till att fråga är om en pågående verksamhet vid befintliga anläggningar, skäl för verkställighetsförordnande.

YTTRANDEN MM

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt Kemikalieinspektionen har avstått från att yttra sig i målet. Trafikverket har lämnat ansökan utan erinran. Nedanstående remissmyndigheter har yttrat sig enligt följande.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Med stöd av miljöbalken och lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor den s.k. Sevesolagen och dess följdföreskrifter lämnar MSB följande synpunkter på säkerhetsrapporten och riskutredningen. I övrigt avstår MSB från att yttra sig.

Säkerhetsrapporten

MSB har granskat den reviderade säkerhetsrapporten, daterad 2014-12-15. Säkerhetsrapporten är en av de handlingar som ska ligga till grund för den integrerade miljö- och säkerhetsprövningen enligt miljöbalken. Bolagets reviderade säkerhetsrapport är enligt MSB:s uppfattning tillräckligt informativ och beskrivande för att uppfylla Sevesolagstiftningens och miljöbalkens bestämmelser.

MSB:s anser att de uppgifter, redovisningar och åtaganden som bolaget lämnar i ansökningshandlingarna inkluderas i det allmänna villkoret.

Omhändertagande av kemikalieutsläpp och förorenat brandvatten

MSB:s ståndpunkt är att det är angeläget att bolaget har en hög beredskap för bekämpning av brand vid verksamheten samt att det finns hög beredskap för uppsamling och omhändertagande av utsläpp av kemisk produkt och förorenat brandvatten

(kyl- och släckvatten). Det ska finnas avrinningsytor och uppsamlingssystem som är designade och anpassade för att samla upp och omhänderta utsläpp av kemisk produkt, förorenat brandvatten och brandbekämpningsmedel på ett sätt som minimerar konsekvenserna på människors hälsa (anställda och allmänheten) och miljön (mark, grundvatten, recipient). Uppsamlingssystemet ska vara av ett material som är beständigt mot såväl kemisk produkt som brandpåverkan samt är dimensionerat för att omhänderta de volymer kemisk produkt och förorenat brandvatten som kan uppkomma i samband med ett stort kemikalieutsläpp och en stor brand.

MSB föreslår följande villkor:

Vid verksamheten ska det finnas fastställda rutiner och åtgärder för att samla upp och omhänderta utsläpp av kemisk produkt samt förorenat brandvatten och brandbekämpningsmedel på ett sätt som minimerar konsekvenserna på människors hälsa och miljön.

MSB föreslår att tillsynsmyndigheten bör meddelas delegation att fastställa eventuella ytterligare villkor med avseende på säkerhet som kan behövas för att säkerställa att utsläpp av kemisk produkt och förorenat brandvatten inte ger olägenheter för människors hälsa och miljön.

Övrigt

MSB tar genom detta yttrande inte ställning till hur den sökta verksamheten förhåller sig till de krav som föreskrivs enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Länsstyrelsen Gävleborg

Länsstyrelsen anser att verksamheten kan tillåtas och att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas. Med hänseende på den ansökta verksamheten redan bedrivs samt att inga nya områden kommer att tas i anspråk har styrelsen inte heller något att erinra mot yrkandet om verkställighetsförordnande.

Villkor

Länsstyrelsen anser att bolagets utsläpp av fosfor inte är försumbara med hänseende på att recipienten, främst Stor-Gösken, visar tecken på övergödning. De aktuella vattendragen är dock inte statusklassade med hänseende på detta och därför bedömer länsstyrelsen att något villkor inte är aktuellt i dagsläget.

Prövotidsfrågor buller

Länsstyrelsen anser att bolaget under utredningstiden beaktar att det är ett stort industriområde vilket skulle kunna möjliggöra separata begränsningsvärden för olika intilliggande områden.

Miljö- och byggnadsnämnden, Hofors kommun

Ett bullervillkor för momentanbuller nattetid behövs. Villkoret kan utformas så att ett visst antal överskridanden per dygn tillåts och förenas med en prøvotid i likhet med ekvivalentbullret. Undersökningar av om markens innehåll av föroreningar, på fastigheten Hofors 11:172, påverkats av företagens verksamhet bör ske även inom de delar av fastigheten som ligger "utanför staketet", när det finns anledning att anta att de påverkats av bolagets verksamhet.

Ansökan gäller verksamheten inom fastigheten Hofors 11:172. Fastigheten är betydligt större än själva industriområdet. Industrispåret "utanför staketet" och de planerade nya deponierna ingår inte i ansökan. Det tillstånd man har i dag är 15 år gammalt, både verksamhet och regelverk har förändrats under denna tid.

Ovako har i bemötande anfört följande

Inledningsvis vill bolaget upplysa om att den planerade sluttäckningen och det samtidiga iordningställandet av *lagrings- och behandlingsytor på Kullebergsdeponin* har påbörjats och kommer att slutföras så att verksamheten med mellanlagring och behandling av restprodukter ovanpå Kullebergsdeponin kan påbörjas under 2016. Eftersom tillstånd med anledning av ansökan kan förutses under hösten 2015, ska prövningen i denna del omfatta de anläggningsarbeten som behövs för att slutföra det påbörjade iordningställandet av dessa verksamhetsytor.

Villkorsfrågor

Den sista meningen i villkorsförslag 2, som reglerar kontroll av det totala stoftutsläppet till luft från stålverket, bör anpassas dels till hur kontrollen rent faktiskt utförs, dels till att frågan om kontroll av utsläppet från ljusbågsugnen även regleras enligt tillämpligt BREF-dokument (uttryckt som en halt i mg per normal kubikmeter torr gas), dels ock till att det specifika utsläppet (uttryckt som kg stoft per ton gjutna produkter) kan vara opåkallat högt om mätning sker när stålproduktionen av någon anledning är mycket låg.

Utsläpp till luft

Ovako åtar sig att utföra årlig mätning/kontroll av utsläppet av dioxin och kvicksilver och ifrågasätter behovet av särskild villkorsreglering. Ovako anser sig därmed bundet av åtagandet enligt det allmänna villkoret. Frågor om det närmare förfarandet vid mätning/kontroll bör lämpligen hanteras inom ramen för egenkontrollen och tillämpliga generella föreskrifter.

Utsläpp till vatten

Med anledning av länsstyrelsens synpunkter i denna del anför Ovako följande.

Utsläpp av metaller till vatten sker från den centrala vattenreningsanläggningen, neutraliseringsanläggningen, lakvattenreningen och reningsanläggning 2. I MKB:n redovisas utsläppen av aktuella metaller vid nuvarande och ansökt produktion från dessa utsläppspunkter enligt följande (kg/år):

Metall (kg/år)	Centrala vattenreningsanläggningen	Neutraliseringsanläggningen	Lakvattenreningen	Reningsanläggning 2
Koppar	22	1	0,5	0,2
Krom	9	5	10	1
Zink	400	2	0,3	0,5
Bly	9	0,02		0,02
Nickel	75	0,5	4	0,2
Arsenik	2	-	0,3	-

Av tabellen framgår att den centrala vattenreningsanläggningen svarar för huvuddelen av metallutsläppet till recipienten och att det därför är på detta delflöde som fortsatta utredningsinsatser bör prioriteras. Utsläppen från övriga utsläppspunkter, möjligen med undantag för krom från lakvattenreningen, är försumbara i sammanhanget.

- Vad gäller arsenik framgår av tabellen ovan att utsläppen redan nu är mycket begränsade. Vidare framgår det av "Recipientbedömning till ansökan om tillstånd enligt miljöbalken" och "Kompletteringar tillståndsansökan Ovako Sweden AB i Hofors" att låga respektive mycket låga halter arsenik har uppmätts i Hoån under 2012-2014. Halten arsenik i Hoån ökar inte nedströms Ovako jämfört med uppströms, vilket förklaras av att utsläppet av arsenik från Ovakos verksamhet är mycket litet.
- Kvicksilver saknas i tabellen ovan eftersom halten i utgående vatten från den centrala vattenreningsanläggningen regelmässigt ligger under detektionsgränsen. Dessutom anges att vattenproverna i Hoån ligger under detektionsgränsen för kvicksilver (< 0,010 µg/l) och att halterna därmed underskrider tillämplig miljökvalitetsnorm för kvicksilver.

Huvuddelen av det processavloppsvatten som behandlas i den centrala vattenreningsanläggningen recirkuleras till processerna, medan en mindre del bräddas till Hoån. Utredningar för ett minskat utsläpp till recipienten bör därför fokusera på möjligheterna att återföra en ännu större andel av vattnet från den centrala vattenreningsanläggningen till processerna. Detta bör återspeglas i provotidsuppdraget.

Ett förordnande om att följa utvecklingen i recipienterna bör begränsas till Hoån (provpunkt 420 belägen strax nedströms utsläppet från Ovako), där Ovako utför regelbundna provtagningar inom ramen för egenkontrollen. Ovako föreslår att dessa provtagningar kompletteras under provotiden med mätningar uppströms verksamheten varvid förhållandena i Hoån och Ovakos påverkan på dessa förhållanden kan följas upp och utvärderas. Provotidsutredningen bör dock inte omfatta provtagning längre nedströms.

Sedimentprover från Lill-Gösken och Stor-Gösken visar på en historisk belastning från industrier och andra verksamheter. Utöver Ovako finns även ett antal andra verksamheter med utsläpp till och påverkan på nämnda vattenförekomster. Mot bakgrund härav är det inte rimligt att ålägga ett enskilt företag att utföra den föreslagna typen av forskningsrelaterad provtagning. Eftersom utvärdering av förändringar i sedimenten bör baseras på provtagning under mycket lång tid är det inte heller lämpligt att denna fråga ska ingå i ett tidsbegränsat provotidsförfarande.

Buller

Ekvivalentnivåer

För att nå 48 dB(A) nattetid måste åtgärder vidtas på fyra dominerande bullerkällor. För att kunna nå 45 dB(A) nattetid vid samtliga bostäder i Hoforsanläggningens omgivning måste åtgärder vidtas på ett stort antal andra bullerkällor (preliminära bedömningar pekar mot att det rör sig om ca 20 olika bullerkällor). Det är dock troligt att åtgärderna för att nå 48 dB(A) också innebär att nivån 45 dB(A) kan innehållas nattetid vid några av dessa bostäder, något som dock behöver verifieras genom en förnyad bullerkartläggning. Ovako medger därför länsstyrelsens förslag till utvidgning av provotidsuppdraget, som bör ges ett reviderat innehåll enligt vad som anförs ovan under Villkorsförslag.

Momentant buller

Miljö- och byggnadsnämnden har ansett att det behövs ett villkor med begränsningsvärde för momentan ljudnivå nattetid och angett att villkoret kan utformas så att begränsningsvärdet tillåts överskridas vid ett antal tillfällen per dygn.

Ovako *vidhåller* att det inte är rimligt att i villkor lägga fast ett begränsningsvärde för högsta tillåtna momentana ljudnivå nattetid. Det är fråga om ett stort antal bullerkällor (bl.a. skrot- och materialhantering samt vissa fordon) och ett stort antal bostäder i omgivningen. Olika bostäder påverkas olika mycket av en given bullerkälla. Ett villkor enligt nämndens förslag skulle dessutom bli omöjligt att kontrollera med den av bolaget föreslagna kontrollmetoden (närfältsmätningar och spridningsberäkningar). I sammanhanget vill Ovako framhålla att vissa av de åtgärder som kommer att vidtas för att nedbringa ekvivalentbullret typiskt sett är ägnade att även minska momentanbullret nattetid.

För att minska risken för momentant buller i samband med materialhantering på skrotgården kommer Ovako att installera ett mätsystem som uppmärksammar fordonsförarna på vikten av att hantera material så att momentana ljudstörningar minimeras. Liknande system har införts i andra liknande verksamheter med gott resultat.

Omhändertagande av kemikalieutsläpp och brandvatten

MSB har föreslagit ett särskilt villkor om att det vid verksamheten ska finnas rutiner och åtgärder för att samla upp och omhänderta utsläpp av kemisk produkt samt förorenat brandvatten och brandbekämpningsmedel på ett sätt som minimerar konsekvenserna på människors hälsa och miljön.

Ovako hänvisar till Säkerhetsrapporten, där företagets rutiner m.m. för omhändertagande av eventuellt kemikalieutsläpp och förorenat brandvatten redovisas. Dessa uppgifter omfattas av det allmänna villkoret och Ovako ifrågasätter behovet av särskilt villkor enligt MSB:s förslag. Frågan om översyn och revidering av gällande rutiner bör hanteras inom ramen för egenkontrollen och tillsynen.

Övrigt

Miljö- och byggnadsnämnden har angett att den del av Ovakos fastighet Hofors 11:172 som är belägen ”utanför staketet” bör undersökas med avseende på föroreningar och annan påverkan från verksamheten.

Ovako vill framhålla att tillståndsprovningen avser Ovakos verksamhet inom verksamhetsområdet. Nämndens förslag avser ett markområde som Ovako äger utanför verksamhetsområdet, men där ingen industriell verksamhet bedrivs idag. Ovako anser att den av nämnden väckta frågan inte bör prövas inom ramen för tillståndsprovningen. Frågan bör lämpligen hanteras i dialog med miljö- och byggnadsnämnden

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har avgjort målet efter huvudförhandling och syn. Domstolen finner att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den således kan godkännas.

Bolaget och remissmyndigheterna är i princip ense om samtliga frågor. I de frågor där tidigare vissa smärre meningsskiljaktigheter funnits har enighet nåtts under huvudförhandlingen. Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att göra en annan bedömning än vad bolag och remissmyndigheter kommit överens om.

Beträffande villkor 15 och frågan om vilka åtgärder som kan vidtas för undvikande av oönskad temperaturhöjning i Hoån, noterar mark- och miljödomstolen att även

sökanden noterat att frågan om vattenhushållning till förmån för behovet av kylvatten till industriverksamheten på Hofors 11:172 inte är särskilt reglerad i det utslag som meddelades 1925 av dåvarande Österbygdens vattendomstol. Eftersom den nu föreslagna villkorsutformningen inte uttryckligen anger vilka åtgärder som bör vidtas för att kunna innehålla angivna temperaturnivåer, saknas anledning att nu föreskriva något ytterligare i denna del. Domstolen förutsätter dock att Ovako framledes tillser att eventuellt uttag från något vattensystem av kylvatten till industriverksamheten sker inom ramen för meddelade tillstånd för berörda vattenverksamheter.

Beträffande de frågor som rests av Myndigheten för säkerhet och beredskap delar mark- och miljödomstolen bolagets uppfattning. De uppgifter bolaget lämnat angående uppsamling och omhändertagande av utsläpp av kemiska produkter samt förorenat brandvatten och brandbekämpningsmedel omfattas av det allmänna villkoret varför mark- och miljödomstolen i likhet med bolaget anser att ett särskilt villkor beträffande dessa frågor inte är nödvändigt.

Mark- och miljödomstolen finner sammanfattningsvis att bolagets förslag till villkor ska fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (DV 425)

Överklagande senast den 13 oktober 2015. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolen vägnar

Ingemar Olofsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ingemar Olofsson, ordförande, tekniska rådet Ove Eriksson samt de särskilda ledamöterna Solveig Eriksson och Uno Norberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Anvisning för överklagande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut eller dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom fyra veckor från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i avgörandet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta domstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Högsta domstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Mark- och miljööverdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta dom-

stolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande som överklagas med angivande av Mark- och miljööverdomstolens avdelning samt datum för avgörandet och målnummer,
2. i vilken del överklagandet överklagas och den ändring i avgörandet som yrkas,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende Mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Ytterligare upplysningar lämnas av Mark- och miljööverdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet

Förenklad delgivning kan komma att användas i överinstans.

Ytterligare information finns att läsa på www.domstol.se